

УЧИЛИЩЕТО СРЕЩА ИКОНОМИКАТА

Кармен Щрук

Германо-българска индустриално-търговска камара

Резюме. Текстът представя реализирането на проект за повишаване на компетенциите на учениците за оптимална организация на училищния им живот и подготовка за тяхното лично и професионално бъдеще, както и за повишаване нивото на образователната подготовка. Описани са етапите на осъществяване на начина на взаимодействие между училището и бизнеса. Посочени са постигнатите при осъществяване на инициативата резултати.

Keywords: school; business; interaction; enhancing pupils' competences; school life; personal and professional future; level of education; implementation

Цел. Проектът „Училището среща икономиката“, осъществяван от Германо-българската индустриално-търговска камара (ГБИТК) и 73. СУ „Владислав Граматик“, стартира в началото на учебната 2015/2016 г. В продължение на две учебни години в него се включват ученици от VIII до XII клас. Общата цел на това сътрудничество е повишаването на компетенциите на учениците за оптимална организация на училищния им живот и подготовка за тяхното лично и професионално бъдеще, както и за повишаване нивото на образователната подготовка.

От рационална гледна точка, за нас е много важно да организираме това сътрудничество с училището активно и в дългосрочен план. Като цяло, изграждането на подобно сътрудничество изисква широка ангажираност от страна на обществото и бизнеса за издигане на мост между теорията и практиката. Така можем да „отворим“ учебните занятия и да поемем обществена и социална отговорност.

Организация. Камарата не подкрепя финансово проекта. Това, което правим, е да допринасяме с нашия личен опит и с нашето време. Сътрудничеството предполага съвместна работа както с учителите, така и с училищното ръководство. В началото на учебната година се провеждат един или два разговора между съответните класни ръководители, отговорни за проекта, и представители на ГБИТК. Обсъждат се теми, които са интересни за учениците и важни за изграждане на техните бъдещи компетенции, като това се съобразява с индивидуалните възможности на съответния представител на Камарата.

ГБИТК е организирана в различни отдели, които изискват интердисциплинарна компетентност. Ежедневната работа се организира в следните отдели: „Работа с членовете“, „Панаири“, „Отдел за услуги – Deinternational“, „Връзки с обществеността“, „Обучение и квалификация“, „Дуално професионално обучение“, „Счетоводство и администрация“, както и ръководство. Тук така наречените „меки умения“ като фокус върху клиента, организационни умения, маркетинг и др. играят голяма роля и допълват професионалното „ноу-хау“. Езиците също са от голямо значение в нашата работа. Всички наши служители владеят най-малко два езика. Училищният проект предлага придобиване на нов опит не само на учениците, но и на служителите на ГБИТК. Всяко едно занятие по проекта се подготвя индивидуално и според интереса на учениците. Един доклад трае около час и половина, като се изисква засилено внимание от тяхна страна. Разбира се, те могат да задават въпроси и активно да се включат в дискусията. Така например по време на една „мозъчна атака“ след представянето на работата на Камарата се роди и слоганът „ГБИТК е най-доброто решение за засилване на връзките между Вашата фирма и Германия“.

Резултат. Учениците получават реалистичен поглед върху начина, по който бизнесът функционира. Учебните единици се засягат по-подробно в отделните проектни занятия и семинари. Това е своеобразна „програма за вдъхновение“. Без оглед на възрастта си учениците получават идеи и ранен опит. От друга страна, чрез тази „програма за вдъхновение“ всеки ученик получава шанса да развие в личен потенциал собствения си опит. Цел на проекта е развиването на идеи, мисленето извън кутията и изпробването.

Ролята на фирмите – членове на ГБИТК. За учениците това е първият контакт с професионалния свят. Ето защо е особено важно предприятията да представят своевременно възможностите за обучение. От своя страна, младите хора при всяка възможност да се възползват от шанса да направят практика в различни професионални полета и предприятия с цел вземане на добро решение при избора на професия. Поради това ние допълваме програмата с множество фирмени посещения. Учениците получават пръв поглед върху работата във фирмата, разговарят със съответните служители и научават за съществуващите възможности за практика. Дължим голяма благодарност на нашите фирми членове за тази доброволна дейност, за готовността да отворят вратите на своите предприятия и да отделят време, за да представят на учениците своята дейност. Същевременно самите фирми се срещат с бъдещите специалисти. За тях това е една възможност да представят предлаганите възможности за обучение. Чрез ранното оповестяване на сроковете за провеждане на практика както фирмите, така и учениците могат да се планират своевременно и съобразно възможностите на програмата.

Професионално ориентиране. Широк спектър от възможности се разкриват пред учениците – от сферата на търговията до сферата на услугите. Включването

на професионално ориентиране в училищата може във всяко едно отношение да доведе до редуциране на броя ученици, прекъснали своето образование. С цел поощряването на обмяна между фирмите и училищата фирмите се запознават с реалността в училищата, а училищата – с реалността във фирмите. Така с оглед на демографските промени може да се реагира на липсата на специалисти в региона. В допълнение учениците получават подробна информация за отделните професионални направления, което би било от полза при избора на професия. По този начин може да се редуцира броят на взетите грешни решения.

Липсата на специалисти в Европа предизвиква огромна конкуренция между отделните региони и фирми. През последните години както много правителства на държави членки на ЕС, така и Европейската комисия обявиха амбициозни планове за бъдещото развитие на знанието и технологиите в Европа с цел дългосрочно гарантиране на конкурентоспособността на Европа на глобалния пазар. Липсата на специалисти и застаряването на европейското общество се допълват и от отслабващ интерес на подрастващото поколение към природните науки и техниката. Тази тенденция ще се засилва и в бъдеще. Тук не става въпрос за предаването на тясно специализирани познания, а за качества, които са от централно значение за осъществяване на дейност в сферата на изследванията, развитието и техниката, а именно – любознателност, оригиналност и креативност.

Отделните ни проектни занятия се свързват директно с тази идея чрез провеждането на фирмени посещения. Така потенциалният кандидат получава едновременно и практически познания. Учениците могат да изготвят сами своите кандидатури и да направят първите реални стъпки към практиката в хода на самостоятелната работа. Направихме широк подбор на браншове – фирми производители от автомобилния бранш и сензорната техника, фирми, занимаващи се с логистика, търговия, банково дело. Фирми като „Фесто“, „Бер-Хелла Термоконтрол“, „Шенкер“, „Пенков, Марков и партньори“, „Прокредит Банк“, „Порше“, ВНТС отварят своите врати в рамките на един следобед за учениците.

Отделните проектни занятия в училището се проведеха по следните теми:

- ГБИТК и мрежата на германските външнотърговски камари;
- Маркетинг: поставяне на цели, целеви групи, информационни канали;
- Кандидатстване, биография и мотивационно писмо;
- Как да основем собствена фирма?;
- Успешно водене на преговори;
- Поставяне на цели, изпълнение на задачи;
- Как да постигнем успех в живота?;
- Връзки с обществеността;
- Презентационни умения;
- Финално мероприятие, състезание, свидетелства.

Допълнителен ангажимент по отделните проектни занятия поемат и учителите. Така например на основата на нашата презентация за мрежата на германските външнотърговски камари учениците могат да подготвят по групи презентации за отделните държави. Открива се възможността за самостоятелна инициатива. Не само икономическите показатели играят роля по време на това проектно занятие, но и развитието на организационни умения и умения за работа в екип. Различните презентации се представят пред останалите ученици. Така учениците се научават да изнасят собствени доклади и да говорят пред публика.

Един мащабен проект. След осъществяване на проекта имаме сближаване между училище и бизнес, между учители и ученици, между ученици и ученици. Това означава наистина да се поеме отговорност. Учениците срещат нови перспективи, а ангажиментът от страна на учителя носи допълнителен образователен стимул.

THE SCHOOL MEETS THE BUSINESS

Abstract. The text presents the realization of a project for enhancing pupils' competences for optimal organization of their school life and preparation for their personal and professional future as well as for raising the level of education. Described are the stages of implementation, the way of interaction between the school and the business. The results achieved during the implementation of the initiative are outlined.

✉ **Ms. Carmen Struck**

Deputy Head

German-Bulgarian Industrial and Trade Chamber

Sofia, Bulgaria

E-mail: carmen.struck@ahk.bg